

Memòria 2019

3	PRESENTACIÓ
4	SERVEIS ASSISTENCIALS
6	SERVEIS ASSISTENCIALS D'HOSPITALITZACIÓ PARCIAL
8	CARTERA DE SERVEIS
9	ORIENTA AULA DEPARTAMENT DE DOCÈNCIA
10	RECERCA ATENCIÓ A L'USUARI
11	OBRA SOCIAL PUBLICACIONS

Coordinació: Teresa Ribalta
Disseny i maquetació: Belinda Anento
Sistemes d'informació: Sílvia Bonfill
Edició: Fundació Orienta
Sant Boi de Llobregat, juny 2020

TERESA RIBALTA
DIRECTORA GENERAL ADJUNTA

Benvolguts/des,

Estem afrontant darrerament un increment constant i sostingut de la demanda d'atenció en Salut Mental. Alhora ens trobem amb un dèficit d'especialistes a curt i mig termini. Això ens ha obligat a ser ràpids a l'hora de trobar estratègies per evitar el risc de descapitalització intel·lectual derivada de la manca de professionals especialistes, la mobilitat i el relleu generacional. Tres factors han estat claus per adaptar-nos a aquest entorn el passat 2019. La contractació i la retenció de professionals, la promoció de la formació d'alt nivell i de l'orgull de pertinença i la gestió del coneixement.

El nostre compromís amb la societat es donar un servei de salut mental de qualitat. Ens hem enfocat cada vegada més a la prevenció primària, la intervenció precoç i el treball comunitari i en xarxa. El creixement de la demanda ens porta a la necessitat de prevenir com més aviat millor els primers símptomes o diagnosticar precoçment per tal d'evitar la gravetat i o la cronicació. I fomentar la recuperació i la prevenció de les recaigudes. Així mateix la gravetat d'alguns pacients, ens exigeix programes d'atenció especialitzats i continuats durant la infància i l'adolescència. El nostre projecte els propers anys es centra en l'especialització en problemàtiques com l'autisme, el trastorn de personalitat i la psicosis incipient.

Tot aquest treball i la garantia de la qualitat depèn, entre altres coses, de la formació, el coneixement i l'expertesa dels professionals de l'organització. La defensa d'aquesta garantia ha estat un repte aquest 2019. Sabem que disposar de professionals preparats que sumin coneixement i valor a l'entitat és un factor clau d'èxit. També ho és transmetre a les noves incorporacions el coneixement i experiència acumulada amb més de 40 anys com a entitat monogràfica i especialitzada en Salut mental infanto Juvenil a Catalunya. **Volem ser una organització que aprèn dels professionals que hi treballen.**

La gestió d'aquest coneixement requereix potenciar una retroalimentació entre els coneixements de les noves incorporacions, amb formacions actualitzades amb especialistes internacionals, i l'expertesa dels professionals sèniors de la institució. Hem elaborat un mapa d'importació i exportació del coneixement anual que podreu consultar a la nostra web. Al mateix temps, estem treballant amb una gestió clínica intra i interserveis que ens permet desenvolupar processos especialitzats en diagnòstic i tractaments per patologies complexes. El nostre objectiu és poder oferir una cartera de serveis tan homogènia com transversal. De tal manera que qualsevol usuari pugui tenir l'accés a un diag-

nòstic i tractament equitatiu pel que fa a qualitat i eficiència en qualsevol dels nostres centres i independentment del professional que l'atengui.

Juntament amb el programa formatiu, hem potenciat l'increment d'actius intangibles com les marques nascudes d'aliances estratègiques amb altres institucions: la marca Grup-TLP Barcelona, l'Institut TFP i el Grup Kidstime. També hem gestionat la importació de marques de programes especialitzats com els Grups d'habilitats parentals de la Diputació de Barcelona i el programa Pensa d'atenció a la psicosis incipient. De manera progressiva hem anat introduint altres tractaments en els nostres centres amb evidència científica, com la Teràpia Dialèctica conductual i la mentalització.

Seguim potenciant la recerca i sobretot l'avaluació. Un exemple n'és l'Aliança multicèntrica del projecte ROM. La funció del qual és monitoritzar els canvis que es produeixen amb la intervenció psicoterapèutica. D'altres, les col·laboracions amb universitats, entitats, associacions d'usuaris i hospitals. La Revista de Psicopatologia y salud mental del niño y del adolescente continua oferint el seu Premi a la recerca, patrocinat per l'Ajuntament de Sant Boi.

La nostra Unitat docent pels alumnes de postgraus, màsters i rotació de residents és font de potenciació de l'aprenentatge. Orienta Aula ha continuat oferint cursos d'actualització per a professionals, i la intenció és avançar ampliant l'oferta formativa.

El Concurs de dibuix i pintura "els valents que pinten sentiments" forma part d'un projecte ja consolidat de responsabilitat social corporativa que, mitjançant una acció social, fomenta l'alfabetització en salut mental a nens i famílies. Am la mateixa voluntat, participem en petites ajudes a persones amb necessitats a través de la nostra Obra social.

Durant el 2019, i amb el suport del Patronat, hem realitzat una inversió per a la creació d'un servei antena al CSMIJ Hospitalet amb l'objectiu d'afavorir l'accessibilitat dels pacients d'aquest extens municipi. Dos edificis perfectament equipats quedaran situats estratègicament a la zona sud i Nord de l'Hospitalet. Es preveu l'inici de l'activitat en el nou centre el setembre del 2020.

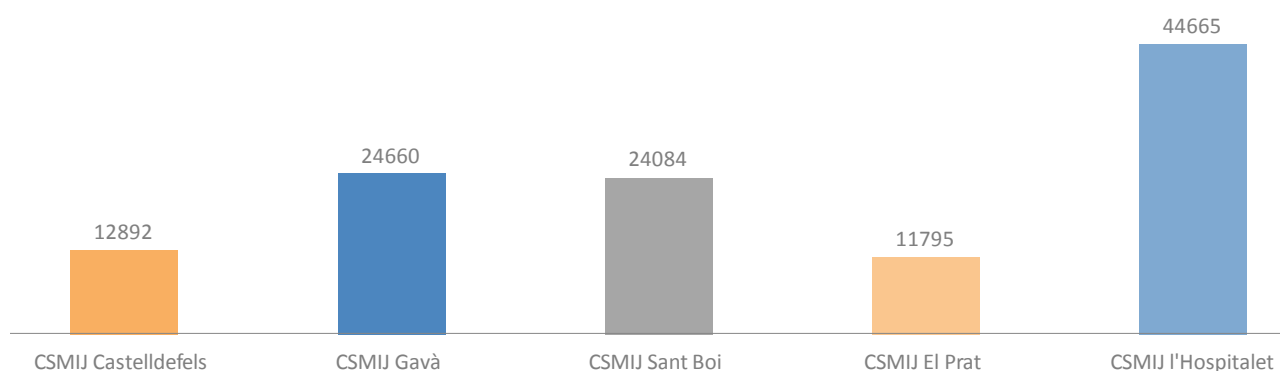
L'ètica, el respecte i el rigor científic, amb el compromís d'ajudar a créixer els nens i adolescents i les seves famílies, continuen essent els valors de la nostra institució. Sempre amb una comprensió i atenció global i comunitària des d'un model bio-psico-social, familiar i escolar.

La Fundació Orienta té concertats amb el CatSalut cinc centres de salut mental infantil i juvenil (CSMIJ) d'atenció ambulatoria i dos hospitals de dia per a adolescents (HDA). Els serveis estan situats a la comarca del Baix Llobregat i el Barcelonès. Pertanyen a la Regió Sanitària de Barcelona (RSB) i ofereixen assistència pública en salut mental -ambulatoria i d'hospitalització parcial- a la població menor de 18 anys dels sectors sanitari Delta-Litoral, Baix Llobregat - Font Santa i Barcelonès Sud l'Hospitalet de Llobregat.

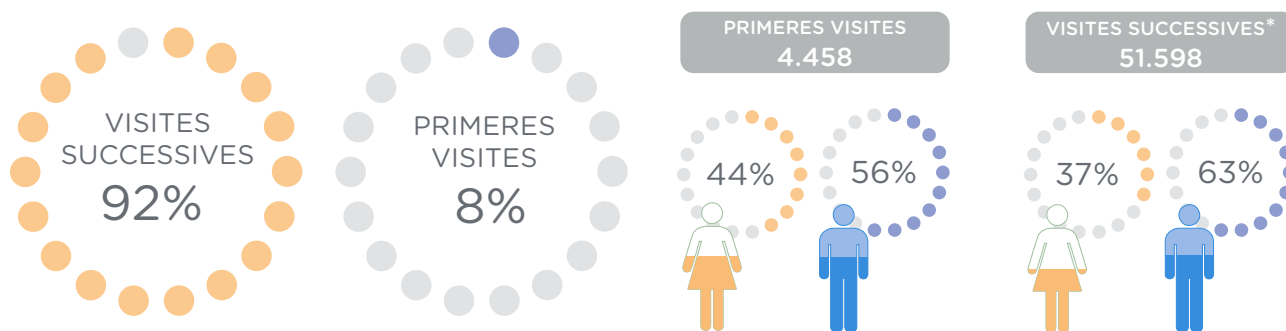
SERVEIS ASSISTENCIALS AMBULATORIS

Població assignada a cada CSMIJ (0-17 anys)*

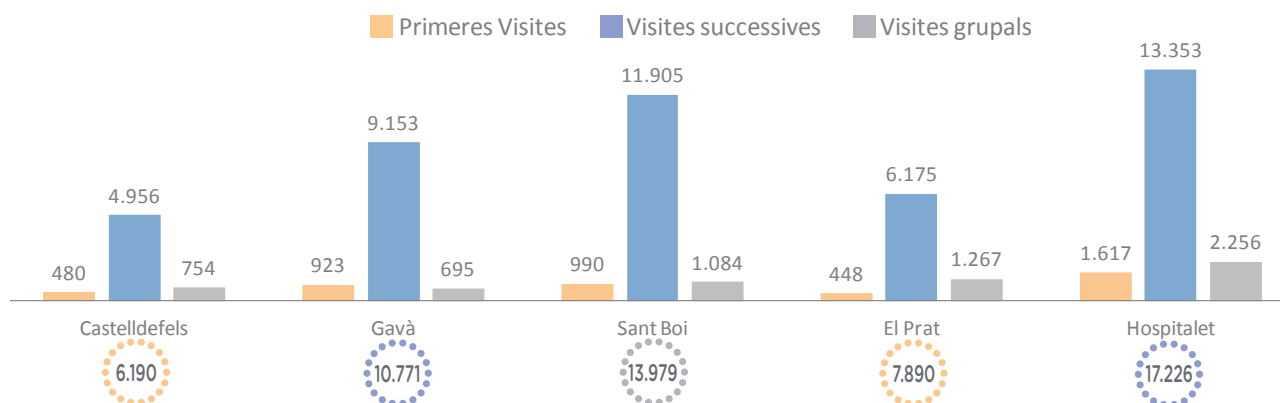
Font: *CatSalut. Regió Sanitària de Barcelona. 2019

Activitat assistencial global. Nombres absoluts

*Inclou visites de grups

Activitat assistencial per CSMIJ. Nombres absoluts

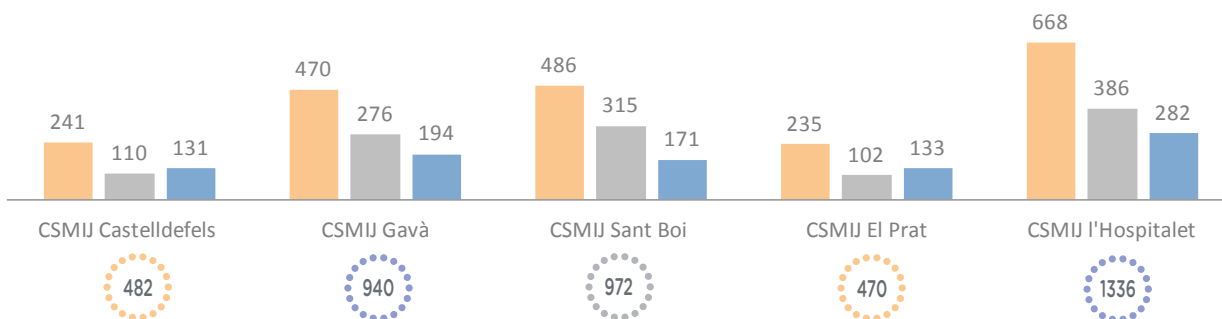

Sector sanitari Baix Llobregat Centre-Litoral i l'Hospitalet de Llobregat.

Primeres visites realitzades per centre. Nombres absoluts

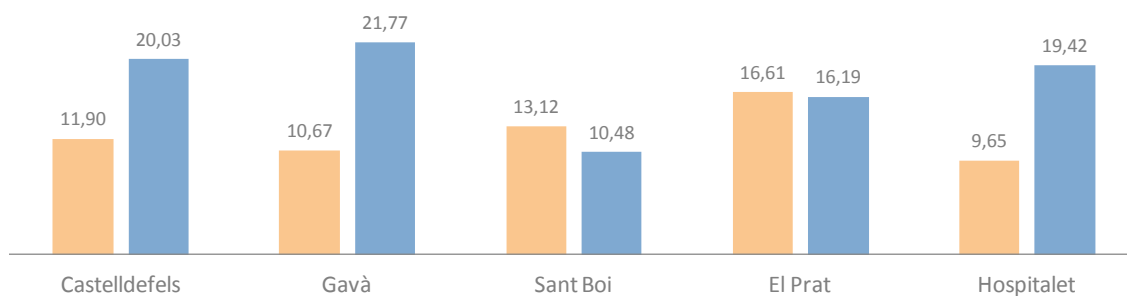
■ Primeres totals CSMIJ ■ Primeres procedents PSAP ■ Primeres procedents d'hospitalització i d'altres recursos comunitaris

*PSAP-SM: Programa de Suport a l'Atenció Primària en Salut Mental

Indicadors de gestió

■ Ràtio de visites / primera CSMIJ ■ Mitjana dies d'espera primera visita

Nombre d'altres al CSMIJ

236

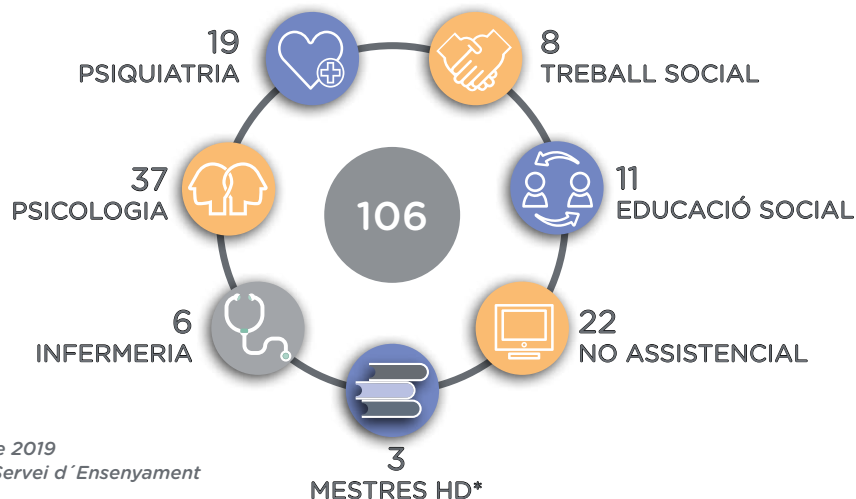
736

451

240

490

*Inclou altes PSAP-SM

Dades a 31 de desembre de 2019

*Els mestres pertanyen al Servei d'Ensenyament

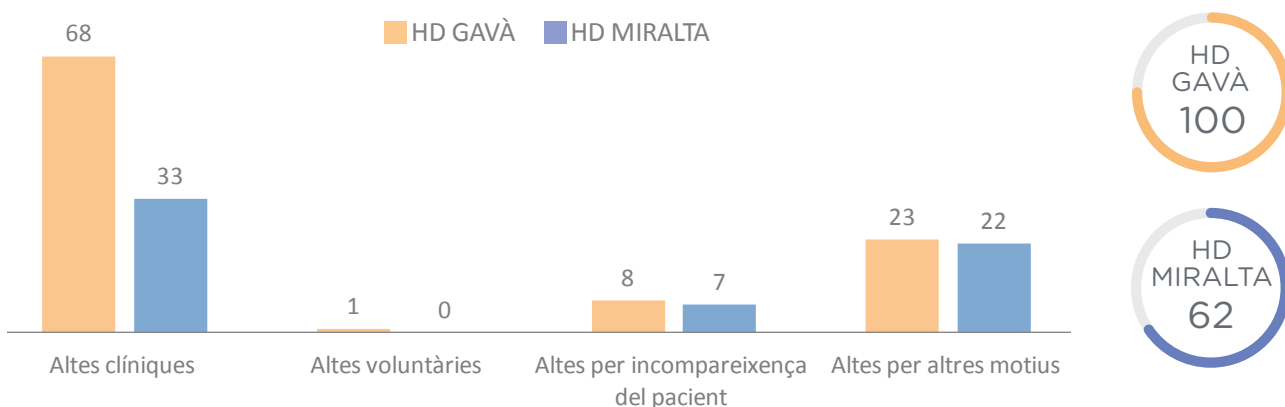

Població assignada per hospitals de dia (12-17 anys)*

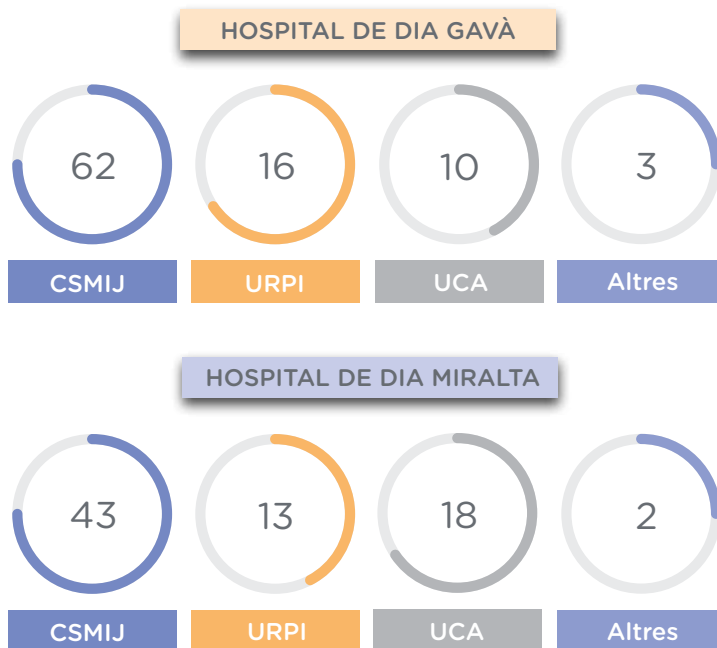
Font: *CatSalut. Regió Sanitària de Barcelona. 2019

Nombre d'altres, segons motiu

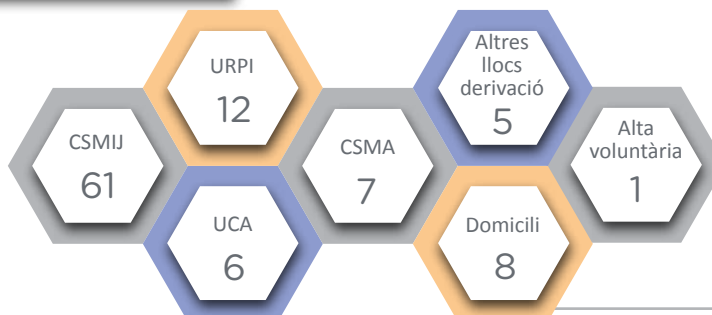
*Derivació a URPI, CSMA, UCA,...

Procedència dels usuaris ingressats als hospitals de dia

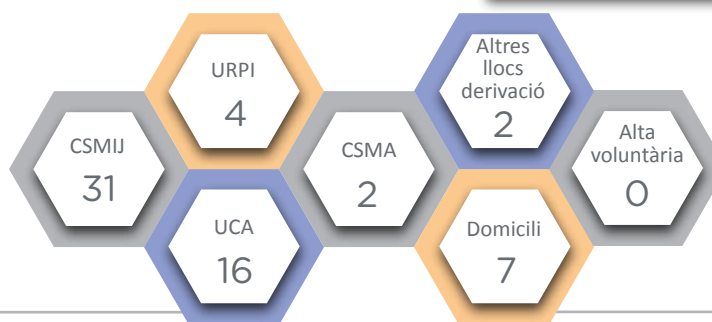

Destinació a la derivació dels pacients a l'alta

HOSPITAL DE DIA GAVÀ

HOSPITAL DE DIA MIRALTA

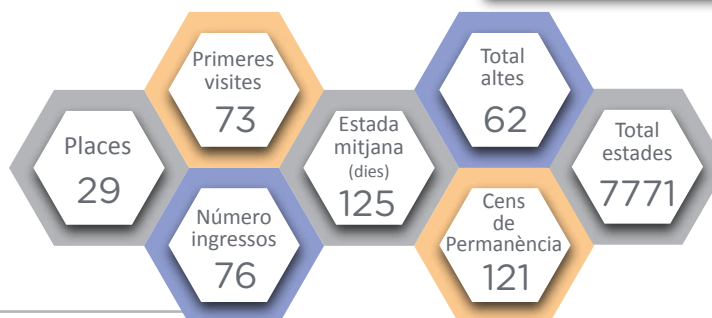

Activitat assistencial global. Nombres absoluts

HOSPITAL DE DIA GAVÀ

HOSPITAL DE DIA MIRALTA

PROGRAMES CARTERA DE SERVEIS CSMIJs

- D'atenció als trastorns mentals greus (TMG)
- D'atenció als TGD a escoles
- De trastorn de la conducta a escoles
- A unitats de suport especial a escoles
- De suport salut mental a l'atenció primària (PSAP)
- De suport a les residències de la DGAIA
- De trastorns de la conducta alimentària
- D'atenció a la psicosi incipient
- Salut i Escola
- Unitat Funcional TEA
- Unitat Funcional CAS-CSMIJ

PROGRAMES PROPIS INTERNS

- AIRE de prevenció a la crisi en adolescents
- PAS a PAS d'acollida a nens amb TEA/TGD
- DETECTA prevenció i intervenció situacions de risc social
- PENSA d'habilitats socials i rehabilitació
- KIDSTIME de prevenció en salut mental
- GIIIB d'intervenció inicial breu
- HHPP d'habilitats parentals d'àmbit comunitari
- Unitat TLP
- Eduka'ment

TÈCNiques TERAPÈUTiques ESPECÍFiques*

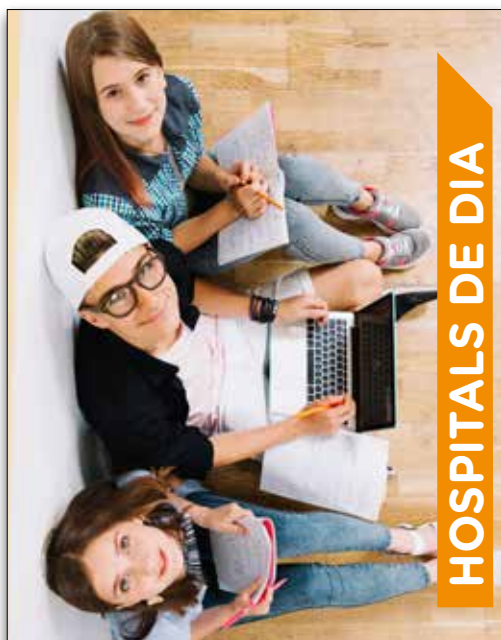
- Psicoteràpia Focalitzada en la Transferència
- Psicoteràpia dialèctico-conductual
- Mentalització
- Psicoteràpia psicodinàmica aplicada
- Psicofarmacologia
- Psicoeducació

PROGRAMES ESPECÍFICS

- D'atenció als trastorns greus de conducta
- D'atenció als primers brots psicòtics
- D'atenció al consum de tòxics
- Construïm de rehabilitació social
- De primeres intervencions
- D'atenció als trastorns de la conducta alimentària
- D'atenció al trastorn límit de la personalitat
- D'atenció als trastorns de l'espectre autista

TÈCNiques TERAPÈUTiques ESPECÍFiques*

- Psicoteràpia Focalitzada en la transferència
- Psicoteràpia dialèctico-conductual
- Mentalització
- Psicofarmacologia
- Psicoeducació
- Tallers ocupacionals

*Aplicades en diferents modalitats: Individual, Familiar i Grupal

ORIENTA AULA

Orienta Aula és un espai formatiu per a professionals i estudiants de la salut, la salut mental, l'ensenyament, el treball social i l'educació social.

L'objectiu d'aquest espai és promoure el debat i la reflexió i afavorir l'actualització continuada en l'àmbit de l'atenció a nens, joves i famílies.

Ser una institució monogràfica i altament especialitzada amb una experiència de més de quaranta anys ens permet aportar i seguir aprofundint en aquest camp.

Al llarg del 2019 hem realitzat de forma periòdica cursos d'aprofundiment en la pràctica assistencial, tant des de la vessant preventiva com diagnòstica i terapèutica.

Des de l'àrea de Formació també hem realitzat altres formacions específicament orientades als professionals de la nostra institució (supervisions especialitzades, jornades internes, seminaris d'actualització, etc.) amb propostes formatives innovadores orientades a la millora continua de les competències clínica, assistencial i de l'atenció a l'usuari.

DOCÈNCIA

El Departament de Docència té per finalitat promoure i difondre el coneixement clínic de la salut mental infanto-juvenil a l'àmbit comunitari, ofereix formació a diferents nivells.

1

Formació en pràctiques d'especialitats en universitats nacionals i internacionals

2

▶ Psicologia clínica infanto-juvenil
▶ Psiquiatria
▶ Treball social i Educació social

3

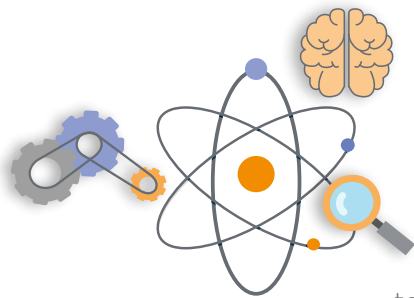
Formació de futurs professionals i especialistes en el camp infantil, juvenil i familiar

4

▶ Sessions clíniques
▶ Jornades de treball internes
▶ Supervisions
▶ Seminaris
▶ Cursos específics

- Activitats clíniques i d'intervenció social.
- Processos diagnòstics.
- Psicoteràpies individuals, de grup i/o de família.
- Diferents programes dels serveis.
- Sessions clíniques.
- Disseny i aplicació de tractaments psicològics.
- Assistència i participació en sessions clíniques i formatives del Servei.
- Possibilitat de col·laborar en línies de recerca que es portin a terme al Servei.

Durant el 2019 la unitat de Recerca ha seguit supervisant i donant suport als projectes d'innovació i avaluació de la Fundació Orienta, des de la vessant de salut mental ambulatoria i comunitària. La situació recent de la pandèmia del COVID ha fet aturar gran part dels projectes actius, però esperem poder anar reprenent l'activitat investigadora de manera progressiva.

D'una banda s'ha donat continuïtat al projecte d'avaluació sistemàtica ROM (Routine Outcome Measurement) que en el moment actual es troba en fase d'informatització a través del portal web Cleopatra. En aquest projecte hi participen altres fundacions catalanes i altres dispositius de salut mental com CDIAP, Hospitals de Dia i Centres de Salut Mental d'adults.

D'altra banda s'han impulsat projectes com el FORTE, que integra la formació emocional experiencial a docents d'educació secundària amb l'objectiu de poder millorar la gestió de situacions complexes a l'aula. Aquesta línia de treball se suma a la integració actual dels nostres professionals en dispositius que treballen conjuntament amb el departament d'Ensenyament, com són les Aules Integrals de Suport (AIS) i els programes de Trastorn de Conducta i Trastorn Generalitzat del desenvolupament a les escoles.

Per últim destacar la participació d'Orienta en el congrés Europeu de psiquiatria infantil (ESCAP) a Viena en una taula on es van exposar 5 modalitats diferents de prevenció primària i secundària que es realitzen actualment en els nostres centres de salut mental.

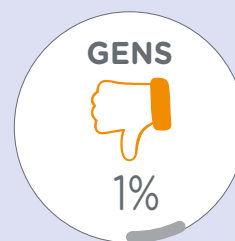
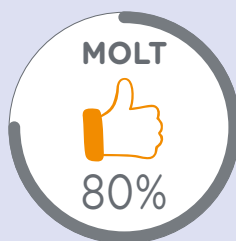
ATENCIÓ A L'USUARI

Una de les preguntes realitzades en l'enquesta anual que fem en els nostres centres:

HOSPITALS DE DIA

L'assistència rebuda durant la seva estada a l'Hospital, els ha ajudat?

CSMIJ's

Si pogués triar, continuaria venint a aquest centre de salut?

OBRA SOCIAL

La Fundació Orienta inverteix en responsabilitat social corporativa per millorar la vida de molts nens, adolescents i les seves famílies

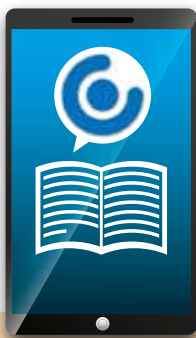
YUMAKIDS
(Colòmbia)

PASTORAL DE CRIANÇA
(Brasil)

- MARATÓ TV3
- PROACTIVA OPEN ARMS
- BERENARS SOLIDARIS Salesians (Sant Boi)
- CREU ROJA
- INFANCIA CON FUTURO

FUNDACIÓN VICENTE FERRER
(Índia)

PUBLICACIONS

L'objectiu prioritari de la Revista de *Psicopatología y Salud Mental del Niño y del Adolescente* és profunditzar en el coneixement teòric, la investigació, la pràctica clínica i l'atenció psiquiàtrica als nens i adolescents, la seva publicació es semestral.

Es pot accedir als articles molt fàcilment i es poden descarregar en PDF, també es poden llegir directament des de la web, la visualització també està adaptada per dispositius mòbils.

Aportacions: ▶ Clíniques ▶ Institucionals ▶ Interdisciplinari ▶ Investigació

V CONCURS DE DIBUIX

"Els pintors valents que pinten sentiments"

Amb motiu del Dia Mundial de la Salut Mental celebrat el dia 10 d'octubre, la Fundació Orienta va organitzar per cinquè any consecutiu el **Concurs de dibuix**, adreçat als usuaris de la Fundació i a altres usuaris d'hospitals de dia de Catalunya.

Dibuixos guanyadors: categoria Juvenil

1r Premi: A. Alvarez

2n Premi: N. Calleja

3r Premi: T. Berenice

Accèssit juvenil: N. González

Dibuixos guanyadors: categoria Infantil

1r Premi: L. Díaz

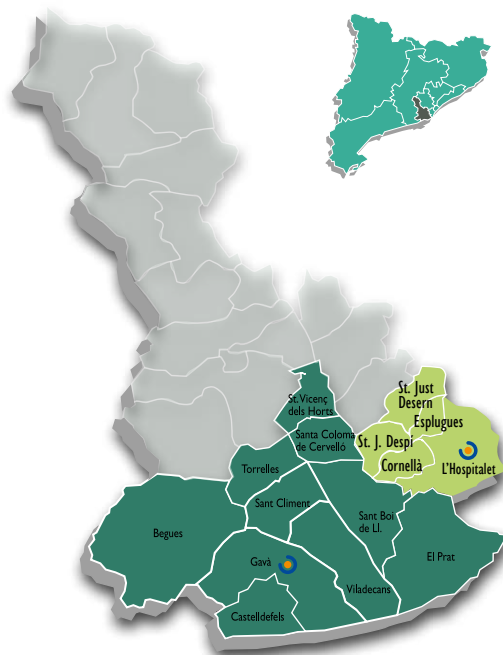
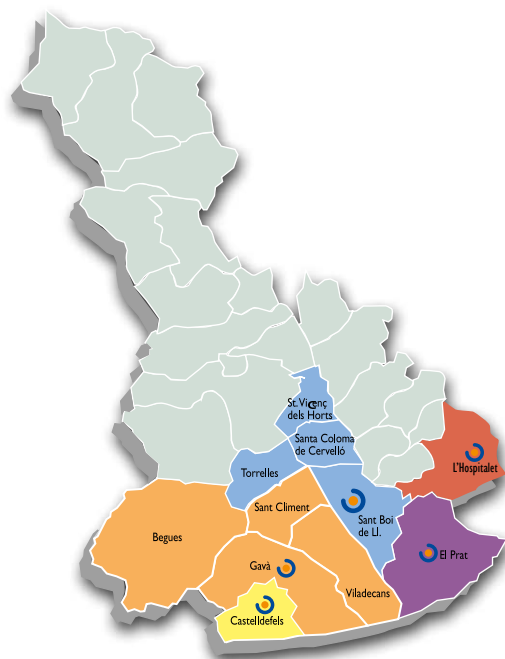
2n Premi: G. Triguero

3r Premi: M. Pulido

Els nostres centres

SERVEIS ASSISTENCIALS AMBULATORIS

- CSMIJ CASTELLDEFELS**
c/ València, 4-8, baixos - 08860 Castelldefels
Tel. 93 634 25 22 - Fax 93 665 28 70
csmij_castelldefels@fundacioorienta.com
- CSMIJ GAVÀ**
c/ Sant Lluís, 66 - 08850 Gavà
Tel. 93 638 39 93 - Fax 93 633 30 66
csmij_gava@fundacioorienta.com
- CSMIJ L'HOSPITALET**
Plaça Francesc Macià, 1 - 08901 L'Hospitalet de L.
Tel. 93 260 08 10 - Fax 93 260 23 64
csmij_hospitalet@fundacioorienta.com
- CSMIJ EL PRAT**
Plaça de l'Aigua, 3 - 08820 El Prat de L.
Tel. 93 479 56 15 - Fax 93 378 80 62
csmij_prat@fundacioorienta.com
- CSMIJ SANT BOI**
c/ Lluís Castells, 21 - 08830 Sant Boi de L.
Tel. 93 661 47 33 - Fax 93 630 34 57
csmij_santboi@fundacioorienta.com

SERVEIS ASSISTENCIALS HOSPITALITZACIÓ PARCIAL

- HOSPITAL DE DIA PER A ADOLESCENTS DE GAVÀ**
c/ Sant Lluís, 64 - 08850 Gavà
Tel. 93 638 43 64 - Fax 93 93 633 30 66
hospitaldia@fundacioorienta.com
- HOSPITAL DE DIA PER A ADOLESCENTS DE MIRALTA DE L'HOSPITALET**
c/ Miralta, 27-29 - 08906 L'Hospitalet de L.
Tel. 93 260 50 38 - Fax 93 260 15 86
hd_miralta@fundacioorienta.com

Seu Central de la Fundació Orienta

c/ Vidal i Barraquer, 28
08830 Sant Boi de Llobregat
Tel. 93 635 88 10
orienta@fundacioorienta.com
www.orientat.org

www.fundacioorienta.com